

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY
TAMARA ČAPETA
prednesené 6. júla 2023¹

Vec C-122/22 P

**Dyson Ltd,
Dyson Technology Ltd,
Dyson Operations Pte Ltd,
Dyson Manufacturing Sdn Bhd,
Dyson Spain, SLU,
Dyson Austria GmbH,
Dyson sp. z o.o.,
Dyson Ireland Ltd,
Dyson GmbH,
Dyson SAS,
Dyson Srl,
Dyson Sweden AB,
Dyson Denmark ApS,
Dyson Finland Oy,
Dyson BV
proti**

Európskej komisii

„Odvolanie – Energetika – Smernica 2010/30/EÚ – Udávanie spotreby energie a iných zdrojov na štítkoch a štandardných informáciách o výrobkoch pri energeticky významných výrobkoch – Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 665/2013 – Označovanie vysávačov energetickými štítkami – Skúšobná metóda – Mimozmluvná zodpovednosť Únie – Dostatočne závažné porušenie práva Únie“

I. Úvod

1. Prejednávaná vec je poslednou epizódou súdnej ságy medzi výrobcem vysávačov Dyson Ltd a ďalšími odvolateľkami, ktoré sú súčasťou rovnakej skupiny spoločností (ktoré budem spoločne označovať ako „Dyson“), a Európskou komisiou, ktorá sa týka skúšobných metód na účely označovania vysávačov energetickými štítkami podľa práva Únie².

¹ Jazyk prednesu: angličtina.

² Predchádzajúce veci budú stručne opísané v bodoch 25 až 35 nižšie v rozsahu, v akom sú relevantné pre prejednávanú vec.

2. Predmetom prejednávanej veci je odvolanie spoločnosti Dyson proti rozsudku Všeobecného súdu z 8. decembra 2021, Dyson a i./Komisia (T-127/19, EU:T:2021:870; ďalej len „napadnutý rozsudok“).

3. Uvedeným rozsudkom Všeobecný súd zamietol žalobu spoločnosti Dyson o mimozmluvnú zodpovednosť Únie podanú na základe článku 268 ZFEÚ a článku 340 druhého odseku ZFEÚ. Dyson tvrdila, že utrpela škodu v dôsledku toho, že Komisia prijala delegované nariadenie (EÚ) č. 665/2013 o označovaní vysávačov energetickými štítkami³. Všeobecný súd rozhodol, že podmienka existencie dostatočne závažného porušenia práva Únie nebola splnená.

4. Prejednávaná vec sa teda týka pojmu dostatočne závažné porušenie, ktoré je podmienkou zodpovednosti tak Únie, ako aj členského štátu za škody spôsobené v dôsledku porušenia práva Únie. Vyžaduje, aby Súdny dvor objasnil metódu posúdenia závažnosti porušenia. Prejednávaná vec konkrétne vyvoláva nasledujúce dôležité otázky. Je skutočne dôležité, či dotknutá inštitúcia Únie – v tomto prípade Komisia – disponovala voľnou úvahou pri konaní v príslušnej oblasti, alebo či jej bola v tomto ohľade ponechaná len veľmi obmedzená alebo dokonca nijaká miera voľnej úvahy? Ako možno určiť, či inštitúcia Únie disponovala voľnou úvahou? Akým spôsobom by Súdny dvor mal použiť skutočnosti uvedené v judikatúre, ktoré by mohli ospravedlniť predmetné porušenie?

II. Kontext

A. Kontext prejednávanej veci v skratke

5. Skôr než sa podrobnejšie pustím do zložitého kontextu prejednávanej veci, je namieste uviesť krátke úvodné vysvetlenie. Delegovaným nariadením č. 665/2013 Komisia okrem iného stanovila metódu skúšania energetickej účinnosti vysávačov, ktorá je nevyhnutná na udelenie štítka energetickej účinnosti takýmto spotrebičom. Zvolená metóda bola založená na skúške vysávačov na začiatku ich prvého použitia, keď sa ich odpadové nádoby len začínajú plniť prachom. Túto metódu budem označovať ako „skúška s prázdny m vreckom“.

6. Vo veci Dyson/Komisias⁴ spoločnosť Dyson podala na Všeobecný súd žalobu o neplatnosť, v ktorej namietala, že uvedená metóda nepreukazuje energetickú účinnosť vysávačov „počas používania“, ako to vyžaduje základná právna úprava (smernica 2010/30/EÚ⁵), ktorá bola doplnená delegovaným nariadením č. 665/2013. Po tom, ako Súdny dvor v odvolacom konaní zrušil prvý rozsudok Všeobecného súdu⁶, vrátil vec Všeobecnému súdu, ktorý následne zrušil delegované nariadenie č. 665/2013⁷. Všeobecný súd konštatoval, že skúška s prázdny m vreckom nemôže preukázať energetickú účinnosť vysávačov „počas používania“. Na tento účel je potrebné, aby odpadové nádoby boli už do určitej miery naplnené.

³ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 665/2013 z 3. mája 2013, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/30/EÚ, pokiaľ ide o označovanie vysávačov štítkami (Ú. v. EÚ L 192, 2013, s. 1) (ďalej len „delegované nariadenie č. 665/2013“).

⁴ Rozsudok z 11. novembra 2015 (T-544/13, EU:T:2015:836).

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 19. mája 2010 o udávaní spotreby energie a iných zdrojov energetickej významnými výrobkami na štítkoch a štandardných informáciách o výrobkoch (Ú. v. EÚ L 153, 2010, s. 1).

⁶ Rozsudok z 11. mája 2017, Dyson/Komisias (C-44/16 P, EU:C:2017:357).

⁷ Rozsudok z 8. novembra 2018, Dyson/Komisias (T-544/13 RENV, EU:T:2018:761).

7. Ďalej je potrebné vysvetliť, prečo mala Dyson záujem spochybníť skúšku s prázdny m vrecom. Dyson vyrába a predáva cyklónové alebo bezvreckové vysávače⁸. Na rozdiel od konvenčných vreckových vysávačov⁹, ktoré sajú prach a nečistoty z podlahy do jednorazového vrecka, v bezvreckových vysávačoch, ako prezrádza ich názov, sa vrecká nepoužívajú. Cyklónový vysávač využíva na oddelenie prachu a nečistôt od vzduchu odstredivú silu, čím sa eliminuje potreba jednorazových vreciek.

8. Toto rozlíšenie je dôležité, pokiaľ ide o metódy skúšania energetickej výkonnosti vysávačov, ktoré sú podstatou prejednávanej veci. Chápem to tak, že ide o tento problém: keď vreckový vysávač používa na zachytávanie prachu sanie, má to vplyv na jeho výkon; keď je vrecko alebo odpadová nádoba prázdna, vzduch prúdi cez filter zariadenia a póry vrecka relatívne ľahko, takže sací výkon je zachovaný; používaním vysávača sa však vrecko a filter upchávajú prachom a prúdenie vzduchu sa znižuje. V dôsledku toho sa sací výkon, čistiaci výkon a energetická účinnosť vysávača znižujú, lebo vysávač spotrebováva na boj proti upchávaniu a na kompenzáciu straty sacieho výkonu viac energie. Naproti tomu cyklónové vysávače nemajú vrecká, takže nedochádza k ich upchávaniu. Sací výkon môže byť zachovaný bez ohľadu na to, či je odpadová nádoba naplnená alebo nie. Inými slovami, cyklónové vysávače fungujú rovnako dobre plné aj prázdne. Tento záver žiadny z účastníkov odvolacieho konania nespochybňuje.

9. V skratke, jadro problému spočíva v tom, že ako tvrdí Dyson v prejednávanej veci, skúška s prázdny m vrecom predstavuje maximálny možný výkon vysávača pri zachytávaní prachu, a teda zakrýva skutočnosť, že keď spotrebiteľ vysávač použije, pri väčšine tradičných vreckových vysávačov dochádza k upchatiu vrecka a strate sacieho výkonu. Čistiaci výkon a spotreba energie vysávačov sa preto pri skúške s použitím prázdneho vrecka líšia oproti stavu, keď je vrecko „plné“.

10. Aj keď sa po zrušení rozsudku Všeobecného súdu upustilo od skúšky s prázdny m vrecom ako základu pre označovanie energetickeými štítkami, Dyson sa domnievala, že v období, počas ktorého bolo delegované nariadenie č. 665/2013 účinné, teda pred jeho zrušením, jej vznikla škoda. Dyson preto podala na Všeobecný súd žalobu o náhradu škody.

11. Predtým, ako sa budem zaoberať konaním na Všeobecnom súde (časť D) a konaním na Súdnom dvore (časť E), objasním v rozsahu potrebnom na analýzu tvrdení spoločnosti Dyson právne predpisy relevantné pre prejednanú vec (časť B) spolu s predchádzajúcimi rozsudkami Súdneho dvora a Všeobecného súdu vydanými v rámci tejto ságy (časť C).

⁸ Cyklónové vysávače vynášiel zakladateľ spoločnosti Dyson James Dyson a Dyson ich uvádza na trh v Európskej únii od roku 1993, pričom o niekoľko rokov neskôr ju nasledovali ďalšie spoločnosti. Pána Dysona podľa jeho vlastných slov motivovala k vytvoreniu cyklónového vysávača vlastná skúsenosť so stratou sacieho výkonu a upchávaním, ktorú zažil s vreckovým vysávačom. Pozri DYSON, J.: *Invention: A Life of Learning Through Failure*. Simon & Schuster, 2021, najmä s. 92 a 93.

⁹ V priebehu rokov bolo vyvinutých mnoho druhov vysávačov, pre prejednanú vec sú však relevantné len cyklónové a vreckové vysávače. Pokiaľ ide o typy vysávačov, pozri napríklad AEA Energy and Environment: *Work on Preparatory Studies for Eco-Design Requirements of EuPs (II), Lot 17 Vacuum Cleaners* [Práce na prípravných štúdiách týkajúce sa požiadaviek na ekodizajn výrobkov využívajúcich energiu II], Lot 17 Vysávače], TREN/D3/390-2006, záverečná správa pre Európsku komisiu, február 2009 (ďalej len „správa AEA“), bod 2.3; GANTZ, C.: *The Vacuum Cleaner: A History*. McFarland & Company, 2012.

B. Označovanie energetickými štítkami EÚ a delegované nariadenie č. 665/2013

1. Prehľad právnych predpisov Únie upravujúcich označovanie energetickými štítkami a ekodizajn

12. Vo všeobecnosti možno povedať, že právne predpisy Únie o označovaní energetickými štítkami poskytujú spotrebiteľom informácie o spotrebe energie a environmentálnych vlastnostiach výrobkov, aby im pomohli prijímať informované rozhodnutia. Idú ruka v ruku s právnymi predpismi Únie o ekodizajne¹⁰, ktoré stanovujú minimálne požiadavky týkajúce sa energetickej účinnosti pri navrhovaní výrobku s cieľom vylepšiť ich environmentálne vlastnosti. Právne predpisy Únie upravujúce označovanie energetickými štítkami a ekodizajn spoločne prispievajú k napĺňaniu cieľa Únie, ktorým je predchádzanie zmene klímy a jej zmierňovanie,¹¹ a odhaduje sa, že takéto právne predpisy ušetria spotrebiteľom viac ako 250 miliárd eur ročne.¹²

13. Pravidlá Únie týkajúce sa označovania energetickými štítkami a ekodizajnu v súčasnosti platia pre viaceré výrobky,¹³ ako sú televízory, umývačky riadu, rúry na pečenie, chladničky, práčky a sušičky. Označovanie energetickými štítkami EÚ poskytuje spotrebiteľom informácie o energetickej účinnosti konkrétneho výrobku pomocou porovnávacej farebnej stupnice od A (najúčinnšie) po G (najmenej účinné). Zdá sa, že približne 85 % spotrebiteľov pozná energetický štítok EÚ a využíva ho pri rozhodovaní o nákupoch.¹⁴

2. Legislatívny rámec smernice 2010/30 a delegované nariadenie č. 665/2013

14. História označovania energetickými štítkami EÚ siaha až k smernici 79/530/EHS¹⁵, ktorá bola neskôr nahradená smernicou 92/75/EHS¹⁶. Vysávače však boli do tohto rámca zahrnuté až približne o 20 rokov neskôr, keď bola prijatá smernica 2010/30.

¹⁰ Pozri v tejto súvislosti pracovný dokument útvarov Komisie – Impact Assessment – Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council setting a framework for energy efficiency labelling and repealing Directive 2010/30/EU [Posúdenie vplyvu – Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec pre označovanie energetickej účinnosti a zrušuje smernica 2010/30/EÚ] [SWD(2015) 139 final], 15. júla 2015, s. 10 a 11 (podľa ktorého prístupy v právnych predpisoch Únie v oblasti označovania energetickými štítkami a ekodizajnu sa navzájom dopĺňajú, pričom ekodizajn trh „tlačí“ a energetické štítky ho „ťahajú“).

¹¹ Pozri napríklad Komisia, „About the energy label and eco-design“ [O energetickom štítku a ekodizajne], dostupné v anglickom jazyku na internetovej stránke:

https://commission.europa.eu/energy-climate-change-environment/standards-tools-and-labels/products-labelling-rules-and-requirements/energy-label-and-ecodesign/about_sk; osobitná správa Európskeho dvora audítorov č. 01/2020 – Opatrenia EÚ týkajúce sa ekodizajnu a označovania energetickej účinnosti: dôležitý príspevok k väčšej energetickej účinnosti, ktorý však obmedzuje značné oneskorenia a nedodržiavanie predpisov, 2020, najmä s. 4 a s. 6 až 8.

¹² Pozri napríklad oznámenie Komisie – Pracovný plán pre ekodizajn a energetické označovanie na roky 2022 – 2024 (Ú. v. EÚ C 182, 2022, s. 1), body 1 a 6; správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o delegovaní právomocí prijímať delegované akty udelené Komisii podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369 zo 4. júla 2017, ktorým sa stanovuje rámec pre energetické označovanie a zrušuje smernica 2010/30/EÚ [COM(2022) 723 final], 8. decembra 2022, bod 1. Pozri tiež pracovný dokument útvarov Komisie – Impact Assessment – Proposal for a Regulation repealing Directive 2010/30/EU [Posúdenie vplyvu – Návrh nariadenia, ktorým sa zrušuje smernica 2010/30/EÚ], citovaný v poznámke pod čiarou 10, s. 16 (podľa ktorého opatrenia Únie týkajúce sa označovania energetickými štítkami a ekodizajnu prispievajú približne k dvom päťinám cieľa Únie pre rok 2020, ktorým je 20 % úspora energie, a do roku 2030 čisté úspory dosiahnuté vďaka týmto opatreniami vzrastú na takmer 300 miliárd EUR, čím spotrebiteľom EÚ ušetria takmer 17 % celkových nákladov v porovnaní so situáciou, v ktorej by tieto opatrenia neboli prijaté).

¹³ Pozri napríklad Pracovný plán Komisie pre ekodizajn a energetické označovanie na roky 2022 – 2024, citovaný v poznámke pod čiarou 12, bod 3.

¹⁴ Pozri napríklad správu Komisie Európskemu parlamentu a Rade – Revízia smernice 2010/30/EU [COM(2015) 345 final], 15. júla 2015, s. 3; správa Európskeho dvora audítorov, citovaná v poznámke pod čiarou 11, s. 10. Pozri tiež nedávny Pracovný plán Komisie pre ekodizajn a energetické označovanie na roky 2022 – 2024, citovaný v poznámke pod čiarou 12, bod 2 (podľa ktorého prieskum Eurobarometra ukázal, že 93 % spotrebiteľov v Únii rozpoznáva energetický štítok a 79 % z nich sa ním riadi pri nákupe spotrebičov).

¹⁵ Smernica Rady zo 14. mája 1979 o označovaní spotreby elektrickej energie na štítkoch domácich spotrebičov [neoficiálny preklad] (Ú. v. ES L 145, 1979, s. 1).

¹⁶ Smernica Rady z 22. septembra 1992 o udávaní spotreby energie a iných zdrojov domácimi spotrebičmi na štítkoch a štandardných informáciách o výrobkoch (Ú. v. ES L 297, 1992, s. 16).

15. Ako sa uvádza v článku 1 ods. 1 smernice 2010/30, touto smernicou sa ustanovil rámec zosúladienia vnútroštátnych opatrení týkajúcich sa informácií pre koncového užívateľa, najmä pomocou označovania a pomocou štandardných informácií o výrobku, o spotrebe energie a prípadne aj iných podstatných zdrojov *počas používania* a doplňujúcich informácií týkajúcich sa energeticky významných výrobkov, čím sa koncovým užívateľom umožní, aby si vybrali účinnejšie výrobky.¹⁷

16. Skutočnosť, že výraz „počas používania“ je v smernici 2010/30 uvedený 15-krát,¹⁸ je dôkazom, že táto smernica sa týka označovania energetickými štítkami, ktoré majú odrážať spotrebu energie počas používania výrobkov. O tejto otázke sa totiž diskutovalo počas rozhodovacieho procesu, ktorý viedol k prijatiu tejto smernice,¹⁹ a v skutočnosti to bola práve Komisia, ktorá vo svojom návrhu tejto smernice zaviedla formuláciu v tomto zmysle vo viacerých ustanoveniach.²⁰

17. Na účely prejednávanej veci je dôležité uviesť, že v čase rozhodnom z hľadiska skutkového stavu smernica 2010/30 stanovila všeobecný rámec vymedzujúci strategické ciele politiky, ako aj úlohy a povinnosti najmä Komisie, členských štátov, výrobcov a obchodníkov. Podľa článku 10 tejto smernice bola Komisia splnomocnená prijímať delegované akty (v zmysle článku 290 ZFEÚ), ktorými sa stanovujú požiadavky na označovanie určitých skupín výrobkov vrátane vysávačov energetickými štítkami.

18. Článok 10 ods. 1 tretí pododsek smernice 2010/30 znel:

„Ustanovenia v delegovaných aktoch týkajúce sa informácií o spotrebe energie a iných podstatných zdrojov *počas používania* uvedených na štítku a v informačnom liste umožňujú koncovým užívateľom, aby sa mohli pri nákupe kvalifikovanejšie rozhodovať, a takisto umožňujú orgánom trhového dohľadu, aby overili, či sú výrobky v súlade s poskytnutými informáciami“²¹.

19. Smernica 2010/30 bola medzičasom nahradená nariadením (EÚ) 2017/1369²². Toto nariadenie si v zásade zachováva rovnaký rozsah pôsobnosti ako smernica 2010/30, ale upravuje a zlepšuje niektoré jej ustanovenia s cieľom objasniť a aktualizovať ich obsah s prihliadnutím na technologický pokrok, ktorý sa v posledných rokoch dosiahol v oblasti energetickej účinnosti výrobkov.²³ Zdôrazňuje sa v ňom, že skúšobné metódy by mali odrážať používanie v skutočných podmienkach.²⁴

¹⁷ Kurzívou zvýraznila generálna advokátka.

¹⁸ Pozri článok 1 ods. 1 a 2, článok 2 písm. a), e) a f), článok 3 ods. 1 písm. b), článok 4 písm. a), článok 10 ods. 1 tretí pododsek, článok 10 ods. 3 písm. a) a odôvodnenia 2, 5, 13, 14 a 19 smernice 2010/30.

¹⁹ Pozri v tejto súvislosti pracovný dokument útvarov Komisie – Accompanying document to the Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on the indication by labelling and standard product information of the consumption of energy and other resources by energy-related products – Impact Assessment [Sprievodný dokument k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o udávaní spotreby energie a iných zdrojov energeticky významnými výrobkami na štítkoch a štandardných informáciách o výrobkoch – Posúdenie vplyvu] [SEK(2008) 2862], 13. novembra 2008, s. 83.

²⁰ Pozri návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o udávaní spotreby energie a iných zdrojov energeticky významnými výrobkami na štítkoch a štandardných informáciách o výrobkoch predložený Komisiou [KOM(2008) 778 v konečnom znení], 13. novembra 2008, navrhovaný článok 1 ods. 2, navrhovaný článok 2, navrhovaný článok 11 ods. 1, navrhovaný článok 11 ods. 3 a navrhované odôvodnenia 2, 3 a 7.

²¹ Kurzívou zvýraznila generálna advokátka. Pozri tiež odôvodnenie 19 smernice 2010/30.

²² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady zo 4. júla 2017, ktorým sa stanovuje rámec pre energetické označovanie a zrušuje smernica 2010/30/EÚ (Ú. v. EÚ L 198, 2017, s. 1). Podľa článku 21 tohto nariadenia sa uplatňuje od 1. augusta 2017.

²³ Pozri odôvodnenia 3 a 4 nariadenia 2017/1369.

²⁴ Pozri článok 13 ods. 3 a odôvodnenie 35 nariadenia 2017/1369.

20. Na rozdiel od iných výrobkov sa na vysávače nevzťahovali pravidlá Únie týkajúce sa označovania energetickými štítkami až do prijatia smernice 2010/30 ani pravidlá Únie týkajúce sa ekodizajnu až do prijatia smernice 2009/125/ES²⁵ a na základe rozsiahleho posúdenia vplyvu sa rozhodlo, že Komisia prijme príslušné predpisy súbežne.²⁶

21. Delegované nariadenie č. 665/2013 stanovilo požiadavky na označovanie väčšiny štandardných typov vysávačov energetickými štítkami.²⁷ Dodávateľom a obchodníkom uložilo povinnosť zabezpečiť súlad s požiadavkami na označovanie vysávačov energetickými štítkami s účinnosťou od 1. septembra 2014.²⁸ Informácie, ktoré mali byť uvedené na takýchto štítkoch, bolo nutné získať spoľahlivými, presnými a reprodukovateľnými skúšobnými metódami, ako je stanovené v prílohe VI delegovaného nariadenia č. 665/2013²⁹. V odseku 1 tejto prílohy sa na tento účel odkazovalo na harmonizované normy, ktoré boli uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

22. V tejto súvislosti Komisia uverejnila odkazy na normu EN 60312-1:2013 Európskeho výboru pre normalizáciu v elektrotechnike (CENELEC) (ďalej len „norma Cenelec“), ktorá sa týka metód merania funkčných vlastností vysávačov pre domácnosť. Bod 5.9 normy Cenelec, ktorý sa týka skúšobnej metódy založenej na použití plnej odpadovej nádoby, však nebol zahrnutý.³⁰ Túto metódu budem označovať ako „skúška s plnou odpadovou nádobou podľa bodu 5.9“.

23. V dôsledku tohto vylúčenia bola na účely uplatňovania prílohy VI delegovaného nariadenia č. 665/2013 harmonizovaná norma na výpočet ročnej spotreby energie vysávačov založená na skúšobnej metóde s použitím prázdnej odpadovej nádoby (podľa bodov 4.5 a 5.3 normy Cenelec) a nie na skúšobnej metóde s použitím plnej odpadovej nádoby (podľa bodu 5.9 normy Cenelec).

24. Na meranie energetickej účinnosti vysávačov podľa delegovaného nariadenia č. 665/2013 sa preto mohla použiť len skúška s prázdny m vrekom.³¹

²⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 21. októbra 2009 o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energeticky významných výrobkov (Ú. v. EÚ L 285, 2009, s. 10).

²⁶ Pozri v tejto súvislosti pracovný dokument útvarov Komisie – Impact Assessment – Commission Regulation implementing Directive 2009/125 of the European Parliament and of the Council with regard to ecodesign requirements for vacuum cleaners and Commission Delegated Regulation supplementing Directive 2010/30/EU of the European Parliament and of the Council with regard to energy labelling of vacuum cleaners [Posúdenie vplyvu – Nariadenie Komisie, ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125, pokiaľ ide o požiadavky na ekodizajn vysávačov, a delegované nariadenie Komisie, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/30/EÚ, pokiaľ ide o označovanie vysávačov štítkami] [SWD(2013) 240], s. 4. V tomto dokumente sa konštatovalo, že v záujme nasmerovania zákazníkov k energeticky najúčinnejším spotrebičom je preferovanou možnosťou skombinovať delegované nariadenie stanovujúce požiadavky na označovanie energetickými štítkami s vykonávacím nariadením stanovujúcim požiadavky na ekodizajn (pozri s. 38 a 39).

²⁷ Pozri článok 1 ods. 1 delegovaného nariadenia č. 665/2013.

²⁸ Pozri články 3 a 4 delegovaného nariadenia č. 665/2013.

²⁹ Pozri článok 5 a odôvodnenie 4 delegovaného nariadenia č. 665/2013.

³⁰ Pozri oznámenie Komisie v rámci vykonávania [delegovaného nariadenia č. 665/2013] a nariadenia Komisie (EÚ) č. 666/2013, ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125, pokiaľ ide o požiadavky na ekodizajn vysávačov (Uverejnenie názvov a odkazov harmonizovaných noriem podľa harmonizačného právneho predpisu Únie) (Ú. v. EÚ C 272, 2014, s. 5), v ktorom sa uvádza, že bod 5.9 normy Cenelec nie je súčasťou tejto citácie. Podobné oznámenia boli vydané v roku 2016 (Ú. v. EÚ C 416, 2016, s. 1) a v roku 2017 (Ú. v. EÚ C 261, 2017, s. 4).

³¹ V článku 7 delegovaného nariadenia č. 665/2013 sa uvádzalo, že Komisia do piatich rokov preskúma, „či je možné používať pri meraní ročnej spotreby energie, zachytávania prachu a reemisí prachu metódy, pri ktorých sa uprednostňuje skôr meranie s čiastočne zaplnenou, ako prázdnu nádobou na zachytávanie prachu“.

C. Udalosti vedúce ku konaniu na Všeobecnom súde

1. Konanie o neplatnosť delegovaného nariadenia č. 665/2013

25. Dňa 7. októbra 2013 Dyson Ltd podala na Všeobecný súd žalobu o neplatnosť delegovaného nariadenia č. 665/2013 na základe článku 263 ZFEÚ. Na podporu svojej žaloby Dyson uviedla tri žalobné dôvody, pričom prvý bol založený na nedostatku právomoci Komisie, druhý na nedostatku odôvodnenia uvedeného nariadenia a tretí na porušení zásady rovnosti zaobchádzania.

26. Všeobecný súd rozsudkom z 11. novembra 2015, Dyson/Komisia (T-544/13, EU:T:2015:836), zamietol tieto žalobné dôvody ako nedôvodné, a teda túto žalobu zamietol. Dyson podala proti uvedenému rozsudku odvolanie.

27. Rozsudkom z 11. mája 2017, Dyson/Komisia (C-44/16 P, EU:C:2017:357; ďalej len „zrušujúci rozsudok Súdneho dvora“), Súdny dvor zrušil uvedený rozsudok v rozsahu, v akom Všeobecný súd zamietol žalobné dôvody založené na nedostatku právomoci Komisie a na porušení zásady rovnosti zaobchádzania.

28. Je dôležité uviesť, že Súdny dvor dospel k záveru, že požiadavka, podľa ktorej informácie poskytnuté spotrebiteľom musia zodpovedať energetickej spotrebe počas používania prístroja, ako vyplýva z článku 10 ods. 1 smernice 2010/30, predstavuje *podstatný prvok* tejto smernice³² v zmysle článku 290 ZFEÚ. Preto musí byť prijatá v rámci základnej právnej úpravy a nemôže byť predmetom delegovania právomoci. Súdny dvor okrem toho rozhodol, že na rozdiel od záverov Všeobecného súdu chápanie pojmu „počas používania“ uvedeného v článku 10 ods. 1 treťom pododseku smernice 2010/30 v tom zmysle, že sa týka skutočných podmienok používania, nepredstavuje „príliš široký“ výklad tohto ustanovenia, ale samotný zmysel tohto spresnenia.³³

29. V dôsledku toho Súdny dvor v bode 68 uvedeného rozsudku rozhodol, že „Komisii teda prináležala povinnosť, že na to, aby neporušila základný prvok smernice 2010/30, mala v rámci [delegovaného nariadenia č. 665/2013] zohľadniť metódu výpočtu, ktorá umožňuje zmerať energetickú výkonnosť vysávačov v čo najreálnejších podmienkach používania, ktoré si vyžadujú, aby odpadová nádoba bola naplnená do určitej miery, najmä vzhľadom na požiadavky spojené s vedeckou platnosťou získaných výsledkov a správnosťou informácií poskytnutých spotrebiteľom, ako sú uvedené predovšetkým v odôvodnení 5 a článku 5 písm. b) tejto smernice“³⁴.

30. Po vrátení veci Všeobecný súd rozsudkom z 8. novembra 2018, Dyson/Komisia (T-544/13 RENV, EU:T:2018:761; ďalej len „zrušujúci rozsudok Všeobecného súdu po vrátení veci“), zrušil delegované nariadenie č. 665/2013.

31. V tomto rozsudku³⁵ Všeobecný súd konštatoval, že z bodu 68 zrušujúceho rozsudku Súdneho dvora vyplýva, že na to, aby bola metóda zvolená Komisiou v súlade so základnými prvkami smernice 2010/30, musia byť splnené dve kumulatívne podmienky. Na jednej strane na účely merania energetickej výkonnosti vysávačov v čo najreálnejších podmienkach používania musí byť odpadová nádoba vysávača naplnená do určitej miery. Na druhej strane musí zvolená metóda

³² Pozri rozsudok z 11. mája 2017, Dyson/Komisia (C-44/16 P, EU:C:2017:357, body 58 až 63) (kurzívou zvýraznila generálna advokátka).

³³ Rozsudok z 11. mája 2017, Dyson/Komisia (C-44/16 P, EU:C:2017:357, bod 66).

³⁴ Rozsudok z 11. mája 2017, Dyson/Komisia (C-44/16 P, EU:C:2017:357, bod 68). Súdny dvor následne vrátil vec Všeobecnému súdu, aby rozhodol o relevantných žalobných dôvodoch, keďže znamenali posúdenie skutkových okolností.

³⁵ Pozri rozsudok z 8. novembra 2018, Dyson/Komisia (T-544/13 RENV, EU:T:2018:761, body 69 až 75).

spĺňať určité požiadavky spojené s vedeckou platnosťou získaných výsledkov a presnosťou informácií poskytovaných spotrebiteľom. Z článku 7 delegovaného nariadenia č. 665/2013, ako aj z celého spisu vyplývalo, že Komisia si zvolila metódu výpočtu energetickej výkonnosti vysávačov založenú na prázdnej odpadovej nádobe. Prvá podmienka preto nebola splnená, čo postačovalo na to, aby Všeobecný súd vyvodil záver, že Komisia porušila základný prvok smernice 2010/30, pričom nebolo potrebné, aby sa vyjadril k otázke, či táto metóda spĺňa druhú podmienku.

32. Všeobecný súd navyše zdôraznil, že ak žiadna metóda výpočtu uskutočňovaná s odpadovou nádobou naplnenou do určitej miery nespĺňa požiadavky spojené s vedeckou platnosťou získaných výsledkov a správnosťou informácií poskytovaných spotrebiteľom, Komisia môže naďalej vykonávať svoje právo legislatívnej iniciatívy s cieľom navrhnúť zmenu smernice 2010/30.³⁶

33. Všeobecný súd preto zrušil delegované nariadenie č. 665/2013 v celom rozsahu, pričom konštatoval, že nie je potrebné rozhodnúť o treťom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady rovnosti zaobchádzania.³⁷

2. Prejudiciálne konanie týkajúce sa výkladu delegovaného nariadenia č. 665/2013

34. Medzitým Súdny dvor rozsudkom z 25. júla 2018, Dyson (C-632/16, EU:C:2018:599), rozhodol o návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorým belgický súd položil otázky týkajúce sa výkladu delegovaného nariadenia č. 665/2013, ako aj smernice 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom.³⁸ Uvedený návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťami Dyson Ltd a Dyson BV na jednej strane a spoločnosťou BSH Home Appliances NV (ďalej len „BSH“) na druhej strane vo veci viacerých štítkov uvádzajúcich spotrebu energie bežných (vreckových) vysávačov, ktoré BSH uvádza na trh pod ochrannými známkami Siemens a Bosch, vrátane energetickeho štítku EÚ vyžadovaného delegovaným nariadením č. 665/2013. Dyson Ltd a Dyson BV okrem iného tvrdili, že používanie týchto štítkov spoločnosťou BSH bez spresnenia, že odrážajú výsledky skúšok vykonaných s prázdny m vreckom, predstavuje nekalú obchodnú praktiku spôsobilú uvádzať spotrebiteľov do omylu.

35. Súdny dvor vo svojom rozsudku³⁹ najmä rozhodol, že smernica 2010/30 a delegované nariadenie č. 665/2013 sa majú vykladať v tom zmysle, že na energetický štítok sa nemôže pridať žiadna informácia týkajúca sa podmienok, za akých sa merala energetická účinnosť vysávačov.

D. Konanie na Všeobecnom súde a napadnutý rozsudok

36. Dňa 21. februára 2019 Dyson podala na Všeobecný súd žalobu o náhradu škody na základe mimozmluvnej zodpovednosti Únie podľa článku 268 ZFEÚ a článku 340 druhého odseku ZFEÚ.

37. Dyson požadovala sumu 176,1 milióna eur vrátane úrokov, alebo subsidiárne sumu 127,1 milióna eur vrátane úrokov, a zaviazala Komisiu na náhradu trov konania. Komisia navrhla zamietnuť žalobu a uložiť spoločnosti Dyson povinnosť nahradiť trovy konania.

³⁶ Pozri rozsudok z 8. novembra 2018, Dyson/Komisia (T-544/13 RENV, EU:T:2018:761, bod 76).

³⁷ Pozri rozsudok z 8. novembra 2018, Dyson/Komisia (T-544/13 RENV, EU:T:2018:761, bod 82).

³⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (Ú. v. EÚ L 149, 2005, s. 22).

³⁹ Pozri rozsudok z 25. júla 2018, Dyson (C-632/16, EU:C:2018:599, najmä body 35 až 46).

38. Napadnutým rozsudkom Všeobecný súd rozhodol, že Dyson nesplnila jednu z hlavných podmienok vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Únie, a to existenciu dostatočne závažného porušenia, pokiaľ ide o štyri údajné porušenia práva Únie zo strany Komisie. Žalobu preto zamietol.

39. Po prvé, pokiaľ ide o porušenie článku 10 ods. 1 smernice 2010/30, Všeobecný súd konštatoval, že Komisia nedisponovala nijakou mierou voľnej úvahy, ktorá by jej umožňovala prekročiť právomoci, ktoré jej boli zverené smernicou 2010/30 (bod 36 napadnutého rozsudku). Všeobecný súd však rozhodol, že neexistencia miery voľnej úvahy nepostačuje na preukázanie existencie dostatočne závažného porušenia a je potrebné zohľadniť určité ďalšie skutočnosti, ako sú uvedené v judikatúre (body 37 a 38 napadnutého rozsudku).

40. Všeobecný súd rozhodol, že vzhľadom na zrušujúci rozsudok Súdneho dvora a zrušujúci rozsudok Všeobecného súdu po vrátení veci uplatňovanie článku 10 ods. 1 smernice 2010/30 na konkrétny prípad vysávačov viedlo k určitým rozdielom v posúdení, ktoré poukazujú na ťažkosti pri výklade, pokiaľ ide o jasnosť a presnosť tohto ustanovenia a všeobecnejšie smernice 2010/30 ako celku (body 40 až 45 napadnutého rozsudku).

41. Všeobecný súd tiež rozhodol, že s ohľadom na zložitosť situácie, ktorú treba upraviť, a úmyselný alebo neospravedlniteľný charakter pochybenia, ku ktorému došlo, Komisia mohla bez toho, aby zjavne a závažne prekročila hranice svojej voľnej úvahy, dospieť k záveru, že skúška s plnou odpadovou nádobou podľa bodu 5.9 nemôže zaručiť vedeckú platnosť a presnosť informácií poskytovaných spotrebiteľom, a namiesto toho zvoliť vedecky spoľahlivú skúšku s prázdnyim vreckom. Všeobecný súd ďalej uviedol, že článok 11 ods. 1 smernice 2010/30 obmedzuje delegovanie právomocí na Komisiu na päť rokov, takže Komisia nemohla odložiť prijatie pravidiel týkajúcich sa označovania energetickými štítkami do doby, kým CENELEC neprijme skúšobnú metódu založenú na použití plnej odpadovej nádoby. Okrem toho Európsky parlament ani Rada nevzniesli námietku proti prijatiu delegovaného nariadenia č. 665/2013. Tieto okolnosti podľa Všeobecného súdu potvrdzovali, že porušenie článku 10 ods. 1 smernice 2010/30 zo strany Komisie bolo ospravedlniteľné (body 94 až 97 napadnutého rozsudku).

42. Všeobecný súd dospel k záveru, že vzhľadom na tieto skutočnosti, ako aj na technickú zložitosť problémov, ktoré sa majú vyriešiť, a na problémy pri uplatňovaní a výklade príslušných predpisov sa primerane prezieravý a starostlivý správny orgán mohol domnievať, že rozhodnutie použiť skúšobnú metódu založenú na použití plnej odpadovej nádoby a nie skúšobnú metódu založenú na použití prázdnej odpadovej nádoby je rizikové. Komisia teda konala spôsobom, ktorý možno od takéhoto správneho orgánu očakávať, a zjavne a závažne neprekročila hranice svojej voľnej úvahy (bod 97 napadnutého rozsudku).

43. Všeobecný súd ďalej opierajúc sa o tieto zistenia rozhodol, že Komisia tým, že zvolila skúšku s prázdnyim vreckom, zjavne a závažne neprekročila hranice svojej voľnej úvahy ani sa nedopustila dostatočne závažného porušenia v prípade ostatných troch údajných porušení práva Únie, konkrétne zásady rovnosti zaobchádzania (body 105 až 112 napadnutého rozsudku), zásady riadnej správy vecí verejných a povinnosti náležitej starostlivosti (body 116 až 119 napadnutého rozsudku) a práva na slobodný výkon povolania alebo podnikania (body 123 až 131 napadnutého rozsudku).

E. Konanie na Súdnom dvore

44. Odvolaním podaným 18. februára 2022 Dyson navrhuje, aby Súdny dvor zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu, rozhodol, že Komisia sa dopustila dostatočne závažného porušenia práva Únie, a vrátil vec Všeobecnému súdu. Dyson ďalej navrhuje, aby Súdny dvor zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

45. Komisia vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhuje, aby Súdny dvor zamietol odvolanie a zaviazal Dyson na náhradu trov konania.

46. Dyson a Komisia predložili tiež repliku a dupliku, a to 22. augusta 2022, resp. 30. septembra 2022.

47. Dňa 20. apríla 2023 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom Dyson a Komisia predniesli svoje ústne vyjadrenia.

III. Analýza

48. Dyson uvádza na podporu svojho odvolania sedem odvolacích dôvodov. Prvé štyri odvolacie dôvody sa týkajú údajného porušenia článku 10 ods. 1 smernice 2010/30 zo strany Komisie, pričom prvý odvolací dôvod je založený na skreslení žalobných dôvodov uplatnených spoločnosťou Dyson a druhý, tretí a štvrtý odvolací dôvod sú založené na nesprávnom uplatnení právneho kritéria dostatočne závažného porušenia v tomto rozsahu: druhý odvolací dôvod je založený na nesprávnom uplatnení metódy posúdenia závažnosti porušenia, pokiaľ ide o neexistenciu miery voľnej úvahy Komisie, tretí odvolací dôvod je založený na nesprávnom posúdení právneho kritéria dostatočne závažného porušenia, pokiaľ ide o ťažkosti pri výklade a jasnosť a presnosť porušeného pravidla, a štvrtý odvolací dôvod je založený na nesprávnom posúdení uvedeného právneho kritéria, pokiaľ ide o regulačnú zložitosť. Piaty, šiesty a siedmy odvolací dôvod sú založené na nesprávnom uplatnení právneho kritéria dostatočne závažného porušenia v súvislosti s údajnými porušeniami zásady rovnosti zaobchádzania, zásady riadnej správy vecí verejných a práva na slobodný výkon povolania alebo podnikania.

49. Najprv sa budem zaoberať prvým odvolacím dôvodom. Podľa môjho názoru zvyšok posúdenia závisí od určenia, v čom presne spočívalo porušenie, ktorého sa Komisia podľa tvrdení spoločnosti Dyson mala dopustiť. Od tejto otázky teda závisí otázka, či sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri analýze toho, či toto porušenie bolo dostatočne závažné. Keďže zastávam názor, že Všeobecný súd skreslil tvrdenie spoločnosti Dyson, veľká časť argumentácie, na základe ktorej konštatoval, že porušenie nebolo dostatočne závažné, je irelevantná. Budem však analyzovať ďalších šesť odvolacích dôvodov, ktoré sú založené na nesprávnom uplatnení metódy posúdenia závažnosti porušenia.

A. O prvom odvolacom dôvode

50. Prvým odvolacím dôvodom Dyson v podstate vytýka Všeobecnému súdu, že skreslil jej žalobný dôvod. Zatiaľ čo Dyson tvrdila, že Komisia sa dopustila dostatočne závažného porušenia tým, že zvolila skúšku s prázdnyim vreckom, Všeobecný súd sa v bodoch 52 až 82 napadnutého rozsudku nesprávne zaoberal otázkou, či Komisia bola oprávnená odmietnuť skúšku s plnou

odpadovou nádobou podľa bodu 5.9.⁴⁰

51. Je pravda, že v napadnutom rozsudku Všeobecný súd venoval značnú pozornosť posúdeniu otázky, či Komisia správne vylúčila skúšku s plnou odpadovou nádobou podľa bodu 5.9. Toto posúdenie by bolo relevantné len v prípade, ak by bolo potrebné zaoberať sa tvrdením, že Komisia nesprávne odmietla túto metódu. To však Dyson netvrdila. Netvrdila, že Komisia nesprávne vylúčila jednu z možných skúšobných metód založených na použití plnej odpadovej nádoby. Dyson skôr tvrdila, že Komisia sa dopustila dostatočne závažného porušenia tým, že zvolila skúšku s prázdny m vrecom.

52. Tento rozdiel je dôležitý, keďže určuje mieru voľnej úvahy, ktorou Komisia disponovala, čo je zas dôležité pre riešenie ďalších žalobných dôvodov spoločnosti Dyson uplatnených v konaní na Všeobecnom súde. Dyson nespochybňuje, že Komisia disponuje voľnou úvahou pri rozhodovaní, aký typ skúšobnej metódy založenej na použití plne odpadovej nádoby zvolí. Podľa spoločnosti Dyson však naopak voľba skúšky s prázdny m vrecom nepatrila do miery voľnej úvahy, ktorou Komisia disponovala podľa základnej právnej úpravy.

53. Komisia tvrdí, že pre Všeobecný súd bolo z právneho hľadiska relevantné vyhodnotiť, či jediná ďalšia skúšobná metóda uznávaná a dostupná v čase prijatia delegovaného nariadenia č. 665/2013, konkrétne skúška s plnou odpadovou nádobou podľa bodu 5.9, bola vedecky presnou alternatívou. Keď sa uvedené nariadenie pripravovalo, Komisia v rámci svojej voľnej úvahy pri tvorbe komplexnej politiky určila, že existuje voľba medzi skúšobnou metódou založenou na použití prázdneho vrecka a skúšobnou metódou založenou na použití čiastočne plného vrecka, a ničím viac; nijaká skúšobná metóda založená na použití čiastočne plného vrecka vrátane skúšky s plnou odpadovou nádobou podľa bodu 5.9 nebola z vedeckého hľadiska spoľahlivá. Komisia preto tvrdí, že jej voľba v tom čase jedinej vedecky spoľahlivej skúšobnej metódy, a to skúšky s prázdny m vrecom, bola ospravedlniteľná.

54. S názorom Komisie nemôžem súhlasiť. Nedostupnosť vedecky použiteľnej skúšobnej metódy založenej na použití čiastočne plného vrecka neposkytuje Komisii priestor na to, aby zvolila skúšku s prázdny m vrecom. Preto nemohla existovať voľba medzi skúškou s prázdny m vrecom a skúšobnou metódou založenú na použití čiastočne plného vrecka. Existovala len voľba medzi rôznymi skúšobnými metódami založenými na použití čiastočne plného vrecka alebo vôbec žiadnou skúškou.

55. V zrušujúcom rozsudku Všeobecného súdu po vrátení veci uvedený súd konštatoval, že použitie skúšky s prázdny m vrecom si vyžaduje zmenu základnej právnej úpravy.⁴¹ Na pojednávaní však Komisia vysvetlila, že navrhnutie legislatívnej zmeny článku 10 smernice 2010/30 by bolo nelogickým a zložitým postupom. Nielenže by príprava takejto zmeny trvala dlhý čas, ale ešte by aj spôsobila nesúlad delegovaného nariadenia č. 665/2013 s predpismi v oblasti ekodizajnu, keďže právne rámce Únie pre označovanie energetickými štítkami a ekodizajn bežne fungujú ruka v ruke a vzájomne sa posilňujú, pokiaľ ide o energeticky významné výrobky.

56. Pokiaľ by to aj mohla byť pravda, nemôže to odôvodniť voľbu skúšobnej metódy, ktorú právo Únie neumožňuje, teda skúšky s prázdny m vrecom.

⁴⁰ V bode 82 napadnutého rozsudku Všeobecný súd vysvetlil, že „relevantnou otázkou je, či sa Komisia tým, že uprednostnila skúšobnú metódu založenú na použití prázdnej odpadovej nádoby pred skúšobnou metódou založenou na použití plnej odpadovej nádoby, dopustila zjavného a závažného porušenia miery svojej voľnej úvahy“.

⁴¹ Pozri rozsudok z 8. novembra 2018, Dyson/Komisia (T-544/13 RENV, EU:T:2018:761, bod 76). Pozri tiež bod 32 vyššie.

57. Preto zastávam názor, že prvý odvolací dôvod, ktorý je založený na tvrdení, že Všeobecný súd skreslil žalobný dôvod uplatnený spoločnosťou Dyson, je dôvodný.

B. O druhom odvolacom dôvode

58. Druhým odvolacím dôvodom Dyson v podstate vytýka Všeobecnému súdu, že v bodoch 37 a 38 napadnutého rozsudku nesprávne konštatoval, že porušenie požiadavky, ktorá neponechávala nijaký priestor na voľnú úvahu, nebolo samo osebe dostatočne závažné vzhľadom na osobitný kontext prejednávanej veci. Podľa spoločnosti Dyson požiadavka „počas používania“ predstavovala základný prvok smernice 2010/30, ktorým mal normotvorca Únie v úmysle obmedziť mieru voľnej úvahy Komisie. Komisia si na základe vlastného odborného posudku a odpovedí zainteresovaných strán v rámci konzultácií bola vedomá zavádzajúcej povahy skúšky s prázdny m vreckom, ako aj skutočnosti, že táto skúška predstavovala riziko poškodenia životného prostredia a bránila výrobcom informovať spotrebiteľov o takýchto rizikách. Ako Dyson zdôraznila na pojednávaní, Všeobecný súd konštatoval, že Komisia nedisponovala nijakou mierou voľnej úvahy, takže tým mala byť vec uzavretá.⁴²

59. Komisia tvrdí, že Všeobecný súd uplatnil právne kritérium dostatočne závažného porušenia vo vzťahu k voľnej úvahe Komisie správne.⁴³ Ako Komisia tvrdila na pojednávaní, Súdny dvor by mal potvrdiť judikatúru Všeobecného súdu, podľa ktorej neexistuje automatická súvislosť medzi neexistenciou miery voľnej úvahy a konštatovaním dostatočne závažného porušenia a je potrebné zohľadniť aj iné skutočnosti uvedené v judikatúre. Komisia na pojednávaní ďalej tvrdila, že hoci obmedzená alebo žiadna miera voľnej úvahy vedie ku konštatovaniu dostatočne závažného porušenia v prípade, keď podľa práva Únie existuje jasná a presná povinnosť, v prejednávanej veci nejde o takýto prípad.

60. Postačuje samotné porušenie právnej normy Únie, ktorá neponecháva dotknutej inštitúcii Únie nijakú mieru voľnej úvahy, na to, aby sa porušenie tejto normy považovalo za dostatočne závažné, alebo by Súdny dvor mal predsa len zohľadniť aj iné skutočnosti, ktoré môžu ospravedlniť toto porušenie?

61. Podľa môjho názoru z judikatúry nevyplýva jasná odpoveď na túto otázku. Rovnako dôležité je, že judikatúra neposkytuje ani nijaké usmernenie, pokiaľ ide o spôsob určenia, kedy inštitúcia disponuje voľnou úvahou. V priebehu rokov niektorí generálni advokáti⁴⁴ a odborná literatúra⁴⁵ poukazovali na nejednoznačnosť judikatúry a spochybnili relevantnosť voľnej úvahy ako kritéria, keďže posúdenie otázky, či je porušenie dostatočne závažné, v každom prípade závisí od iných skutočností.

⁴² Dyson sa na podporu svojho stanoviska odvoláva okrem iného na rozsudky z 10. júla 2003, Komisia/Fresh Marine (C-472/00 P, EU:C:2003:399); zo 16. októbra 2008, Synthon (EU:C:2008:565); zo 4. apríla 2017, Ombudsman/Staelen (C-337/15 P, EU:C:2017:256, najmä bod 57); z 30. mája 2017, Safa Nicu Sepahan/Rada (C-45/15 P, EU:C:2017:402), a z 20. januára 2021, Komisia/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39).

⁴³ Komisia sa na podporu svojho stanoviska odvoláva okrem iného na rozsudky zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisia (C-352/98 P, EU:C:2000:361); z 26. januára 2006, Medici Grimm/Rada (T-364/03, EU:T:2006:28); z 3. marca 2010, Artegoda/Komisia (T-429/05, EU:T:2010:60), a z 23. novembra 2011, Sison/Rada (T-341/07, EU:T:2011:687).

⁴⁴ Pozri v tejto súvislosti návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Léger vo veci Köbler (C-224/01, EU:C:2003:207, body 134 až 139), a návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci Synthon (C-452/06, EU:C:2008:393, body 121 až 123).

⁴⁵ Pozri napríklad HILSON, C.: The Role of Discretion in EC Law on Non-Contractual Liability. In: *Common Market Law Review*, roč. 42, 2005, s. 677, najmä s. 693 (ktorý upozorňuje na „podivný kruhový charakter“ judikatúry); BIONDI, A., FARLEY, M.: *The Right to Damages in EU Law*. Kluwer, 2009, s. 41 (ktorí uvádzajú, že v judikatúre sa objavuje „cickakovitá argumentácia“).

62. Z mojej analýzy existujúcej judikatúry vyplýva, že voľná úvaha zohráva určitú úlohu pri určení, či je možné kvalifikovať porušenie práva Únie ako dostatočne závažné, táto jej úloha však nie je rozhodujúca. Vzhľadom na to sa Všeobecný súd nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 37 a 38 napadnutého rozsudku konštatoval, že neexistencia miery voľnej úvahy nepostačuje na preukázanie existencie dostatočne závažného porušenia a je potrebné ešte overiť, či prípadne existujú skutočnosti, ktoré by mohli porušenie ospravedlniť.

63. V nasledujúcej časti sa budem stručne zaoberať relevantnou judikatúrou týkajúcou sa zodpovednosti Únie a zodpovednosti členských štátov.⁴⁶

1. Relevantná judikatúra týkajúca sa zodpovednosti Únie a zodpovednosti členských štátov

64. Ako je známe, od vydania rozsudku vo veci Bergaderm⁴⁷ sa judikatúra týkajúca sa zodpovednosti Únie a zodpovednosti členských štátov za škody spôsobené v dôsledku porušenia práva Únie vyvíja harmonicky. Opierajúc sa o svoj skorší rozsudok týkajúci sa zodpovednosti štátu vo veci Brasserie⁴⁸ Súdny dvor v rozsudku Bergaderm pripomenul, že podmienky, za ktorých môže vzniknúť zodpovednosť Únie a členských štátov za škodu spôsobenú jednotlivcom v dôsledku porušenia práva Únie, by sa nemali líšiť. Je to tak preto, lebo ochrana práv, ktoré jednotlivcom priznáva právo Únie, sa nemôže meniť v závislosti od toho, či orgánom zodpovedným za škodu je inštitúcia Únie alebo vnútroštátny orgán.⁴⁹

65. To znamená, že judikatúra týkajúca sa podmienok vzniku mimozmluvnej zodpovednosti EÚ vrátane zodpovednosti za dostatočne závažné porušenie sa vyvíjala v súlade s judikatúrou týkajúcou sa zodpovednosti štátu. V rozsudku Bergaderm tak Súdny dvor zopakoval vzorec, ktorý sa zdal byť jasne stanovený v predchádzajúcej judikatúre týkajúcej sa zodpovednosti štátu a podľa ktorého posúdenie závažnosti porušenia závisí od toho, či členský štát alebo inštitúcia Únie disponoval voľnou úvahou, keď údajne konal v rozpore s právom Únie. Ak dotknutá inštitúcia nedisponuje žiadnou alebo disponuje len značne obmedzenou mierou voľnej úvahy, samotné porušenie práva Únie sa považuje za dostatočné na preukázanie existencie dostatočne závažného porušenia.⁵⁰

66. Tento rozdiel medzi existenciou a neexistenciou miery voľnej úvahy vyplýval z dvoch vecí, ktoré formovali judikatúru v oblasti zodpovednosti štátu. V prvej veci, v ktorej Súdny dvor stanovil zásadu zodpovednosti štátu, konkrétne vo veci Francovich⁵¹, Súdny dvor ani len nespomenul dostatočne závažné porušenie ako podmienku pre vznik zodpovednosti.⁵² Okolnosti uvedenej veci však predstavovali situáciu, v ktorej členský štát konal v oblasti práva Únie, v ktorej nedisponoval voľnou úvahou. V danej veci porušenie spočívalo v tom, že členský štát neprebral smernicu načas. Hoci si členské štáty zvyčajne môžu zvoliť opatrenia, ktorými preberú smernicu

⁴⁶ Vzhľadom na obmedzenia vyplývajúce z potreby nevypracovávať príliš dlhé návrhy nebudem podrobne analyzovať predmetnú rozsiahlu judikatúru. Obmedzím sa skôr na uvedenie niektorých spoločných znakov, ktoré by mohli prispieť k racionalizácii tejto judikatúry.

⁴⁷ Pozri rozsudok zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisía (C-352/98 P, EU:C:2000:361; ďalej len „rozsudok Bergaderm“).

⁴⁸ Pozri rozsudok z 5. marca 1996, Brasserie du Pêcheur a Factortame (C-46/93 a C-48/93, EU:C:1996:79, bod 42; ďalej len „rozsudok Brasserie“).

⁴⁹ Pozri rozsudok zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisía (C-352/98 P, EU:C:2000:361, bod 41).

⁵⁰ Pozri rozsudok zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisía (C-352/98 P, EU:C:2000:361, body 43 a 44).

⁵¹ Pozri rozsudok z 19. novembra 1991, Francovich a i. (C-6/90 a C-9/90, EU:C:1991:428, body 38 až 41, 44 a 45).

⁵² To možno vysvetliť okolnosťami veci Francovich, v ktorej príčinou škody bolo neprebratie smernice. Vzhľadom na to, že členské štáty nedisponujú pri rozhodovaní o neprebratí smernice nijakou mierou voľnej úvahy, bolo možné predpokladať, že porušenie bolo dostatočne závažné. Takýto výklad poskytnutý vo veci Francovich bol neskôr potvrdený v judikatúre. Pozri napríklad rozsudky z 8. októbra 1996, Dillenkofer a i. (C-178/94, C-179/94 a C-188/94 až C-190/94, EU:C:1996:375, bod 23), a z 15. júna 1999, Rechberger a i. (C-140/97, EU:C:1999:306, bod 51).

do svojho vnútroštátneho práva, nemajú možnosť voľby, či smernicu vôbec preberú. V takom prípade je zrejmé, že samotné porušenie práva Únie (neprebratie smernice) zakladá zodpovednosť členského štátu vo vzťahu k jednotlivcovi, ktorému bola v dôsledku takéhoto neprebratia spôsobená škoda.

67. Situácia by bola iná, keby členský štát smernicu prebral, ale urobil by to nesprávne. Členské štáty totiž majú možnosť voľby, pokiaľ ide o spôsob prebratia smernice, takže takéto pochybenie môže byť za určitých okolností ospravedlniteľné a nemá za následok vznik zodpovednosti. Prvá vec, v rámci ktorej mal Súdny dvor príležitosť rozhodnúť o otázke, ako vzniká zodpovednosť v situácii, keď je členskému štátu ponechaná možnosť voľby, sa však netýkala prebratia smernice, ale porušenia ustanovenia Zmluvy. V rozsudku *Brasserie*⁵³ sa dva dotknuté členské štáty dopustili porušenia práva Únie tým, že sa rozhodli prijať vnútroštátne legislatívne opatrenia (týkajúce sa definície piva, resp. registrov lodí), ktoré však porušovali pravidlá vnútorného trhu stanovené v Zmluve. Uvedené členské štáty sa nachádzali v situácii, v ktorej disponovali voľnou úvahou pri rozhodovaní o spôsobe regulácie. Ich voľná úvaha pri výbere vhodných opatrení však bola obmedzená uvedenými pravidlami Zmluvy. Tieto okolnosti viedli Súdny dvor k rozhodnutiu, že ak členský štát koná v oblasti, v ktorej disponuje širokou mierou voľnej úvahy, zodpovednosť môže vzniknúť len v prípade, ak je porušenie dostatočne závažné.

68. Dôvod, prečo zodpovednosť inštitúcií Únie alebo členských štátov nemôže vzniknúť za akékoľvek porušenie práva Únie, ale len za dostatočne závažné porušenie, vyplýva z nutnosti vyvažovania medzi záujmom jednotlivcov byť chránení proti závažnému protiprávnemu konaniu inštitúcií a potrebnou mierou voľnej úvahy, ktorú treba priznať týmto inštitúciám na to, aby nebola ohrozená ich činnosť.⁵⁴

69. V rozsudku *Brasserie*⁵⁵ Súdny dvor rozhodol, že v situácii, keď členský štát disponuje voľnou úvahou, je rozhodujúcim kritériom pre vyvodenie záveru, či je porušenie dostatočne závažné, skutočnosť, či zjavne a závažne prekročil hranice svojej voľnej úvahy. Od vydania rozsudku *Bergaderm* sa rovnaké kritérium používa aj na určenie závažnosti porušenia, ktorého sa dopustili inštitúcie Únie.⁵⁶

70. Práve v súvislosti s posúdením, či členský štát zjavne a závažne prekročil hranice svojej voľnej úvahy, Súdny dvor v rozsudku *Brasserie*⁵⁷ vymenoval určité skutočnosti, ktoré možno zohľadniť.⁵⁸ Tak napríklad na jednej strane nejasnosť alebo nepresnosť porušeného pravidla, alebo tiež skutočnosť, že stanovisko prijaté inštitúciou Únie mohlo prispieť k opomenutiu, mohli porušenie ospravedlniť. Na druhej strane skutočnosť, že porušenie bolo úmyselné, alebo že porušenie pretrvávalo aj napriek rozsudku, ktorým sa konštatovalo predmetné porušenie, alebo napriek

⁵³ Pozri rozsudok z 5. marca 1996 (C-46/93 a C-48/93, EU:C:1996:79, body 47 až 51).

⁵⁴ Pozri napríklad rozsudok z 10. septembra 2019, *HTTS/Rada* (C-123/18 P, EU:C:2019:694, bod 34).

⁵⁵ Pozri rozsudok z 5. marca 1996 (C-46/93 a C-48/93, EU:C:1996:79, bod 55).

⁵⁶ Pozri rozsudok zo 4. júla 2000, *Bergaderm a Goupil/Komisija* (C-352/98 P, EU:C:2000:361, bod 43). Pozri tiež napríklad rozsudky zo 4. apríla 2017, *Ombudsman/Staelen* (C-337/15 P, EU:C:2017:256, bod 31); z 10. septembra 2019, *HTTS/Rada* (C-123/18 P, EU:C:2019:694, bod 33); a zo 16. júna 2022, *SGL Carbon a i./Komisia* (C-65/21 P a C-73/21 P až C-75/21 P, EU:C:2022:470, bod 47).

⁵⁷ Pozri rozsudok z 5. marca 1996 (C-46/93 a C-48/93, EU:C:1996:79, body 56 a 57).

⁵⁸ V bode 43 rozsudku *Brasserie* Súdny dvor vysvetlil, že „systém pravidiel, ktorý Súdny dvor vypracoval so zreteľom na [článok 340 ZFEÚ], najmä pokiaľ ide o zodpovednosť za legislatívne opatrenia, zohľadňuje predovšetkým zložitú situáciu, ktoré treba upraviť, ťažkosti pri uplatňovaní alebo výklade predpisov, a najmä mieru voľnej úvahy, ktorou disponuje autor napadnutého aktu“.

judikatúre Súdneho dvora v danej oblasti, predstavovali skutočnosti, ktoré by viedli k záveru, že porušenie bolo dostatočne závažné. V každom prípade zoznam skutočností, ako boli uvedené v rozsudku Brasserie, nie je vyčerpávajúci, ako zdá sa vyplýva z judikatúry.⁵⁹

71. Je potrebné poznamenať, že v rozsudku Brasserie sa skutočnosti, ktoré môžu ospravedlniť porušenie, týkali situácie, keď členské štáty disponovali širokou mierou voľnej úvahy.

72. V čase, keď sa Súdny dvor v rozsudku Bergaderm rozhodol zosúladiť zodpovednosť Únie a zodpovednosť štátu, sa teda zdalo, že existujú jasné pravidlá na určenie závažnosti porušenia. Ak inštitúcia Únie nedisponovala nijakou alebo disponovala len veľmi obmedzenou mierou voľnej úvahy, samotné porušenie práva Únie bolo samo osebe dostatočne závažné. Naopak, ak inštitúcia Únie disponovala voľnou úvahou, porušenie bolo dostatočne závažné len vtedy, ak táto inštitúcia zjavne a závažne prekročila hranice svojej voľnej úvahy. V závislosti od okolností konkrétneho prípadu mali sudy Únie zohľadniť rôzne skutočnosti s cieľom určiť, či dané porušenie možno alebo nemožno ospravedlniť.

73. Pokiaľ ide o prejednávajúcu vec, keby judikatúrou stanovené pravidlá týkajúce sa posúdenia dostatočne závažného porušenia boli skutočne také jasné, viedlo by to k záveru, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že zohľadnil viaceré skutočnosti, hoci konštatoval, že Komisia nedisponovala pri zvolení skúšky s prázdnyim vreckom nijakou mierou voľnej úvahy.

74. Judikatúra v podobe, v akej sa vyvíjala po vyhlásení rozsudku Bergaderm, však neumožňuje dospieť k záveru, že rozdiel medzi existenciou a neexistenciou miery voľnej úvahy a vzťah medzi voľnou úvahou a závažnosťou porušenia sú také jasné.

75. V nasledujúcej časti uvediem klasifikáciu a stručnú analýzu tejto judikatúry.

2. Klasifikácia judikatúry vypracovanej po rozsudku Bergaderm

76. Na účely prejednávanej veci je možné klasifikovať judikatúru, ktorá bola vypracovaná po rozsudku Bergaderm, do štyroch skupín: po prvé veci, v ktorých sudy Únie konštatovali neexistenciu miery voľnej úvahy, a teda stanovili existenciu dostatočne závažného porušenia; po druhé veci, v ktorých sudy Únie konštatovali neexistenciu miery voľnej úvahy, respektíve existenciu len obmedzenej miery voľnej úvahy, ale po preskúmaní rôznych skutočností dospeli k záveru, že porušenie nebolo dostatočne závažné; po tretie veci, v ktorých sudy Únie konštatovali existenciu voľnej úvahy, ale po preskúmaní rôznych skutočností dospeli k záveru, že porušenie bolo dostatočne závažné, a po štvrté veci, v ktorých sudy Únie konštatovali existenciu voľnej úvahy a po preskúmaní rôznych skutočností dospeli k záveru, že porušenie nebolo dostatočne závažné.

⁵⁹ Pokiaľ ide o zodpovednosť Únie, pozri napríklad rozsudky z 10. septembra 2019, HTTS/Rada (C-123/18 P, EU:C:2019:694, bod 33) („predovšetkým“), a z 22. septembra 2022, IMG/Komisia (C-619/20 P a C-620/20 P, EU:C:2022:722, bod 146) („najmä“). Pokiaľ ide o zodpovednosť štátu, pozri napríklad rozsudky z 28. júla 2016, Tomášová (C-168/15, EU:C:2016:602, bod 25) („najmä“), a zo 4. októbra 2018, Kantarev (C-571/16, EU:C:2018:807, bod 105) („najmä“).

a) O prvej skupine vecí

77. Po prvé existuje judikatúra, v ktorej súdy Únie rozhodli, že inštitúcia, ktorá sa dopustila porušenia, nedisponovala voľnou úvahou, a preto automaticky vznikla jej zodpovednosť. Takéto veci existujú tak vo vzťahu k zodpovednosti Únie,⁶⁰ ako aj vo vzťahu k zodpovednosti štátu.⁶¹

78. Je zaujímavé poznamenať, že niektoré z týchto vecí týkajúcich sa zodpovednosti štátu neboli vecami, v ktorých členské štáty neprebrali smernicu načas, ale skôr vecami, v ktorých išlo o nesprávne prebratie smernice, čo je situácia, v ktorej majú členské štáty vo všeobecnosti možnosť voľby. Súdny dvor však v uvedených veciach dospel k záveru, že členské štáty nedisponujú nijakou mierou voľnej úvahy. Dôležitou skutočnosťou z pohľadu Súdneho dvora bola jasnosť a presnosť porušeného pravidla, ktoré neponechávalo priestor na pochybnosti, pokiaľ ide o výsledok, ktorý majú členské štáty dosiahnuť.

79. Pri uplatnení takéhoto odôvodnenia na prejednávajúcu vec by bolo možné dospieť k záveru, ku ktorému dospel Všeobecný súd, že Komisia nedisponovala nijakou mierou voľnej úvahy pri zvolení skúšky s prázdnyim vreckom, lebo pravidlo základnej právnej úpravy ukladajúce povinnosť vykonávať skúšky vysávačov „počas používania“ bolo jasné. Z judikatúry patriacej do prvej skupiny vyplýva, že zodpovednosť by mala vznikáť automaticky, čo je však v rozpore so záverom Všeobecného súdu.

b) O druhej skupine vecí

80. Existuje tiež judikatúra, ktorá sa ubera odlišným smerom. Druhá skupina vecí sa týka prípadov, v ktorých súdy Únie síce konštatovali, že vo vzťahu k pravidlu práva Únie, ktoré bolo porušené, neexistovala nijaká alebo existovala len obmedzená miera voľnej úvahy, posudzovali však aj ďalšie skutočnosti a dospeli k záveru, že dané porušenie bolo ospravedlniteľné. Nijaká zodpovednosť preto nevznikla. Hoci je ťažké nájsť príklady takýchto vecí, pokiaľ ide o zodpovednosť štátu,⁶² v judikatúre týkajúcej sa zodpovednosti Únie⁶³ nie sú takéto veci zriedkavé.

⁶⁰ Pozri napríklad rozsudky zo 16. júla 2009, Komisia/Schneider Electric (C-440/07 P, EU:C:2009:459, body 166 až 173); zo 4. apríla 2017, Ombudsman/Staelen (C-337/15 P, EU:C:2017:256, bod 57); zo 20. januára 2021, Komisia/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39, body 103 až 106); z 28. októbra 2021, Vialto Consulting/Komisia (C-650/19 P, EU:C:2021:879); z 24. októbra 2000, Fresh Marine/Komisia (T-178/98, EU:T:2000:240, body 57, 76 a 82) [potvrdený v odvolacom konaní rozsudkom z 10. júla 2003, Komisia/Fresh Marine (C-472/00 P, EU:C:2003:399, body 28 až 32)]; z 25. novembra 2014, Safa Nicu Sepahan/Rada (T-384/11, EU:T:2014:986, body 59 až 69) [potvrdený v odvolacom konaní rozsudkom z 30. mája 2017, Safa Nicu Sepahan/Rada (C-45/15 P, EU:C:2017:402, body 32 až 42)]; zo 14. decembra 2018, East West Consulting/Komisia (T-298/16, EU:T:2018:967, body 146 až 153); z 19. januára 2022, Deutsche Telekom/Komisia (T-610/19, EU:T:2022:15, body 112 a 113) (napadnutý odvolaním v rámci prebiehajúceho konania vo veci C-221/22 P), a z 23. februára 2022, United Parcel Service/Komisia (T-834/17, EU:T:2022:84, body 104 až 123) (napadnutý odvolaním v rámci prebiehajúceho konania vo veci C-297/22 P).

⁶¹ Pozri napríklad rozsudky z 18. januára 2001, Stockholm Lindöpark (C-150/99, EU:C:2001:34, body 40 až 42); z 28. júna 2001, Larsy (C-118/00, EU:C:2001:368, body 41 až 55); zo 17. apríla 2007, AGM-COS.MET (C-470/03, EU:C:2007:213, body 82 a 86); zo 16. októbra 2008, Synthon (C-452/06, EU:C:2008:565, body 39 až 46), a zo 4. októbra 2018, Kantarev (C-571/16, EU:C:2018:807, body 106 až 108 a bod 115).

⁶² Zdá sa, že jedným z mála príkladov, ktoré možno považovať za vec, v ktorej Súdny dvor pripustil možnosť neexistencie zodpovednosti štátu aj napriek neexistencii jeho voľnej úvahy, je rozsudok zo 4. júla 2000, Haim (C-424/97, EU:C:2000:357).

⁶³ Pozri napríklad rozsudky z 12. júla 2001, Comafrika a Dole Fresh Fruit Europe/Komisia (T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 a T-225/99, EU:T:2001:184, body 137 až 150); z 21. apríla 2005, Holcim (Deutschland)/Komisia (T-28/03, EU:T:2005:139, body 100 až 116) [potvrdený v odvolacom konaní rozsudkom z 19. apríla 2007, Holcim (Deutschland)/Komisia (C-282/05 P, EU:C:2007:226, bod 51)]; z 26. januára 2006, Medici Grimm/Rada (T-364/03, EU:T:2006:28, body 82 až 98); z 3. marca 2010, Artegodan/Komisia (T-429/05, EU:T:2010:60, body 104 až 112) [potvrdený v odvolacom konaní rozsudkom z 19. apríla 2012, Artegodan/Komisia (C-221/10 P, EU:C:2012:216, body 108 a 109)], a z 23. novembra 2011, Sison/Rada (T-341/07, EU:T:2011:687, body 57 až 74).

81. Napríklad rozsudok *Holcim (Deutschland)/Komisia*⁶⁴ sa týkal náhrady nákladov na bankovú záruku, ktoré žalobca zaplatil namiesto pokút uložených rozhodnutím Komisie v oblasti práva hospodárskej súťaže, ktoré bolo neskôr zrušené. Všeobecný súd rozhodol, že diskrečná právomoc Komisie bola za daných okolností obmedzená, a teda porušenie, konkrétne nedostatočnosť dôkazov uvedených na preukázanie inkriminovaných praktík žalobcu, mohlo postačovať na preukázanie existencie dostatočne závažného porušenia. Všeobecný súd však vzhľadom na zložitosť veci a ťažkosti pri uplatňovaní ustanovení Zmluvy vo veciach týkajúcich sa kartelov rozhodol, že porušenie nebolo dostatočne závažné. Súdny dvor v odvolacom konaní⁶⁵ potvrdil prístup Všeobecného súdu.⁶⁶

82. Pri uplatnení takéhoto odôvodnenia na prejednávajúcu vec by bolo možné dospieť k záveru, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď usúdil, že aj po tom, ako konštatoval neexistenciu miery voľnej úvahy Komisie pri zvolení skúšky s prázdny m vreckom, môže posúdiť aj ďalšie skutočnosti. Tieto ďalšie skutočnosti by mohli ospravedlniť porušenie Komisie a v takom prípade by sa nepovažovalo za dostatočne závažné na vznik zodpovednosti.

c) O tretej a štvrtej skupine vecí

83. Tretia skupina vecí sa týka prípadov, v ktorých súdy Únie konštatovali, že inštitúcia disponovala voľnou úvahou vo vzťahu k pravidlu Únie, ktoré bolo porušené, a po zohľadnení rôznych skutočností dospeli k záveru, že toto porušenie bolo dostatočne závažné. Príklady možno nájsť v kontexte zodpovednosti Únie,⁶⁷ ako aj zodpovednosti štátu.⁶⁸

84. Napríklad rozsudok vo veci *Ombudsman/Staelen*⁶⁹ sa týkal porušenia povinnosti náležitej starostlivosti pri vybavovaní sťažnosti, ktorých sa mal dopustiť Európsky ombudsman. Súdny dvor rozhodol, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že všeobecným spôsobom rozhodol, že obyčajné porušenie zásady náležitej starostlivosti predstavovalo dostatočne závažné porušenie; ako vyplýva z judikatúry, ombudsman disponuje širokou mierou voľnej úvahy. Súdny dvor však rozhodol, že ombudsman sa dopustil neospravedlniteľných nesprávnych posúdení a prekročil tak zjavným a závažným spôsobom hranice svojej voľnej úvahy pri výkone vyšetrovania, čím sa dopustil troch dostatočne závažných porušení práva Únie.⁷⁰

⁶⁴ Pozri rozsudok z 21. apríla 2005 (T-28/03, EU:T:2005:139, body 100 až 116).

⁶⁵ Pozri rozsudok z 19. apríla 2007, *Holcim (Deutschland)/Komisia* (C-282/05 P, EU:C:2007:226, bod 51).

⁶⁶ Pozri tiež, pokiaľ ide o podobný príklad, rozsudok z 19. apríla 2012, *Artegoda/Komisija* (C-221/10 P, EU:C:2012:216, body 108 a 109).

⁶⁷ Pozri napríklad rozsudky zo 4. apríla 2017, *Ombudsman/Staelen* (C-337/15 P, EU:C:2017:256), a z 22. septembra 2022, *IMG/Komisija* (C-619/20 P a C-620/20 P, EU:C:2022:722).

⁶⁸ Pozri napríklad rozsudky z 19. júna 2014, *Specht a i.* (C-501/12 až C-506/12, C-540/12 a C-541/12, EU:C:2014:2005), a z 3. septembra 2014, *X* (C-318/13, EU:C:2014:2133). Vzhľadom na to, že v týchto veciach vnútroštátne súdy predložili na Súdny dvor návrh na začatie prejudiciálneho konania, Súdny dvor častokrát neriešil otázku existencie dostatočne závažného porušenia, ale jej vyriešenie ponechal na vnútroštátny súd.

⁶⁹ Pozri rozsudok zo 4. apríla 2017 (C-337/15 P, EU:C:2017:256, body 38 a 45, 104 až 117 a bod 126).

⁷⁰ V bode 57 tohto rozsudku však Všeobecný súd konštatoval, že ombudsman disponuje iba značne zníženou alebo dokonca nedisponuje nijakou mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide o reprodukovanie obsahu dokumentu, aby tak podoprel závery, ku ktorým dospel v rámci rozhodnutia o ukončení vyšetrovania. Skreslenie obsahu takéhoto dokumentu ombudsmanom teda predstavovalo dostatočne závažné porušenie. Pozri tiež poznámku pod čiarou 60.

85. Vo štvrtej skupine vecí existencia voľnej úvahy a posúdenie rôznych skutočností viedli súdy Únie ku konštatovaniu, že porušenie nebolo dostatočne závažné. Aj v tomto prípade judikatúra poskytuje príklady týkajúce sa zodpovednosti Únie⁷¹ aj zodpovednosti štátu.⁷²

86. Napríklad rozsudok SGL Carbon a i./Komisia⁷³ sa týkal údajne protiprávnej klasifikácie určitej látky Komisiou podľa príslušného nariadenia Únie. Súdny dvor potvrdil posúdenie Všeobecného súdu, že konanie Komisie bolo ospravedlniteľné vzhľadom na zložitosť klasifikácie látky a náročnosť výkladu pravidla metódy súčtu.

87. Pri uplatnení takéhoto odôvodnenia na prejednávajúcu vec by bolo možné dospieť k záveru, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v prípade, ak Komisia disponovala voľnou úvahou, posúdil aj ďalšie skutočnosti.

88. Disponovala Komisia voľnou úvahou?

89. Ak porovnáme prejednávajúcu vec s vecou Brasserie, odpoveď na túto otázku by bola zrejme „áno“. Uvedená vec sa týkala oblasti práva Únie, v ktorej dotknuté členské štáty mali možnosti voľby regulačných opatrení, ale norma práva Únie vyššieho stupňa právnej sily stanovovala obmedzenia týchto možností voľby. Právo Únie konkrétne vylučovalo zavedenie diskriminačných pravidiel z možností voľby, ktoré mal vnútroštátny zákonodarca uvedených členských štátov. V prejednávanej veci Komisia prijala nariadenie o energetickej účinnosti vysávačov ako delegovaný akt, teda v oblasti práva Únie, v ktorej normotvorca Únie ponechal Komisii možnosti voľby regulačných opatrení. Takéto možnosti voľby však boli obmedzené nemožnosťou zvoliť iné skúšobné metódy než tie, ktoré sa vykonávajú „počas používania“. To by mohlo viesť k záveru, že Komisia prekročila hranice svojej voľnej úvahy a Súdny dvor postupoval správne, keď posúdil ďalšie skutočnosti s cieľom určiť, či prekročenie týchto hraníc bolo závažné a zjavné.

90. Tú istú situáciu by však bolo možné opísať aj ako situáciu, v ktorej neexistuje nijaká miera voľnej úvahy. Z tohto uhla pohľadu Komisia v skutočnosti vykonala mandát stanovený základnou právnou úpravou (podobný situácii, keď členské štáty preberajú smernice) a následne porušila jasné pravidlo, ktoré jej neponechávalo nijakú mieru voľnej úvahy.

91. Vzhľadom na to, že tú istú situáciu možno kvalifikovať ako situáciu, v ktorej buď existuje miera voľnej úvahy, alebo neexistuje miera voľnej úvahy, je podľa môjho názoru vhodnejšie prijať prístup navrhovaný niektorými generálnymi advokátmi (ako je uvedený vyššie v bode 61 vyššie), podľa ktorého miera voľnej úvahy je dôležitým faktorom pri určení, či je porušenie dostatočne závažné, nie je však rozhodujúcim faktorom. V každom prípade je potrebné preskúmať, či dotknutá inštitúcia disponovala voľnou úvahou. Ak však nedisponovala voľnou úvahou, ešte to automaticky neznamená, že porušenie bolo dostatočne závažné. V závislosti od okolností každého konkrétneho prípadu sa totiž môžu zohľadniť aj ďalšie skutočnosti, ktoré môžu viesť k vylúčeniu zodpovednosti. Na základe týchto úvah a bez ohľadu na to, či sa situácia v prejednávanej veci kvalifikuje ako situácia, v ktorej existovala voľná úvaha, ale došlo

⁷¹ Pozri napríklad rozsudky z 12. júla 2005, Komisia/CEVA a Pfizer (C-198/03 P, EU:C:2005:445, body 69 až 71 a 73 až 93); zo 16. júna 2022, SGL Carbon a i./Komisia (C-65/21 P a C-73/21 P až C-75/21 P, EU:C:2022:470, body 89 a 90); z 11. júla 2007, Schneider Electric/Komisia (T-351/03, EU:T:2007:212, body 129 až 132); z 9. septembra 2008, MyTravel/Komisia (T-212/03, EU:T:2008:315, body 83 až 97), a z 23. februára 2022, United Parcel Service/Komisia (T-834/17, EU:T:2022:84, body 201 až 228) (napadnutý odvolaním v rámci prebiehajúceho konania vo veci C-297/22 P).

⁷² Pozri napríklad rozsudky z 26. marca 1996, British Telecommunications (C-392/93, EU:C:1996:131, body 39 až 46); z 30. septembra 2003, Köbler (C-224/01, EU:C:2003:513, body 118 až 124), a z 25. januára 2007, Robins a i. (C-278/05, EU:C:2007:56, body 72 až 81).

⁷³ Pozri rozsudok zo 16. júna 2022 (C-65/21 P a C-73/21 P až C-75/21 P, EU:C:2022:470, body 89 a 90).

k prekročeniu hraníc tejto voľnej úvahy, alebo ako situácia, v ktorej neexistovala nijaká miera voľnej úvahy, je možné zohľadniť ďalšie skutočnosti s cieľom určiť, či porušenie bolo dostatočne závažné.

92. V dôsledku toho sa domnievam, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 37 a 38 napadnutého rozsudku konštatoval, že je potrebné zohľadniť ďalšie skutočnosti. Druhý odvolací dôvod sa preto musí zamietnuť.

93. Podľa môjho názoru sa však Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia týchto ďalších skutočností. To ma privádza k tretiemu a štvrtému odvolaciemu dôvodu.

C. O treťom a štvrtom odvolacom dôvode

94. Ako bolo uvedené vyššie (pozri body 41 a 42 vyššie), Všeobecný súd dospel k záveru, že porušenie článku 10 ods. 1 smernice 2010/30 zo strany Komisie bolo ospravedliteľné. Všeobecný súd zohľadnil zložitosť situácie, ktorú treba upraviť, a ťažkosti pri výklade a uplatňovaní príslušných predpisov. Konštatoval, že Komisia neprekročila hranice svojej voľnej úvahy zjavným a závažným spôsobom, keď si zvolila skúšku s prázdnyim vreckom a nie skúšku s plnou odpadovou nádobou podľa bodu 5.9.

95. Tretím a štvrtým odvolacím dôvodom Dyson v podstate tvrdí, že Všeobecný súd nemohol oprávnene dospieť k záveru, že porušenie článku 10 ods. 1 smernice 2010/30, ktorého sa dopustila Komisia, je možné ospravedlniť ťažkosťami pri výklade a regulačnou zložitou. Bolo jasné, že skúška, ktorá sa má uplatniť, musí preukázať energetickú účinnosť „počas používania“ a že účelom tohto pravidla je zabezpečiť, aby spotrebiteľia získali spoľahlivé informácie o energetickej účinnosti vysávačov. Hoci výber vhodnej vedeckej skúšky môže byť z technického hľadiska zložitý, v tomto prípade to tak nebolo vzhľadom na pravidlo, že Komisia nemôže použiť skúšku, pri ktorej sa výkonnosť vysávačov nemeria „počas používania“.

96. Komisia v podstate tvrdí, že pri zvolení skúšky s prázdnyim vreckom sa domnievala, že používa skúšobnú metódu, ktorá sa čo najviac približuje reálnym podmienkam používania a zároveň je spoľahlivá, presná a reprodukovateľná, aby umožnila koncovým používateľom kvalifikovanejšie sa rozhodovať pri nákupe. Podľa Komisie bolo úplne rozumné, aby pri definovaní skúšobných metód postupovala s určitou obozretnosťou a pri prijímaní politických rozhodnutí zvažila ako rozhodujúci faktor vedeckú platnosť týchto metód. Preto aj keď Súdny dvor a Všeobecný súd následne v rámci konania o neplatnosť konštatovali, že Komisia sa prijatím tohto prístupu dopustila pochybenia (pozri body 27 až 33 vyššie), jej porušenie možno ospravedlniť, a preto nie je dostatočne závažné.

1. O prípustnosti

97. Na pojednávaní Komisia tvrdila, že tretí a štvrtý odvolací dôvod sú neprípustné, keďže tieto odvolacie dôvody spochybňujú posúdenie skutkového stavu Všeobecným súdom.

98. Ja s Komisiou nesúhlasím.

99. Podľa judikatúry síce posúdenie skutkového stavu a jeho komplexnosti v rámci žaloby o mimozmluvnú zodpovednosť v zásade prináleží Všeobecnému súdu,⁷⁴ Súdny dvor však môže na účely určenia existencie dostatočne závažného porušenia preskúmať právnu kvalifikáciu skutkového stavu a z neho vyvedených právnych následkov,⁷⁵

100. Ako Dyson tvrdila na pojednávaní, v prejednávanej veci tretí a štvrtý odvolací dôvod nesmerujú k opätovnému preskúmaniu posúdenia skutkového stavu vykonaného Všeobecným súdom, ale vedú v podstate k spochybneniu právnej kvalifikácie, na základe ktorej Všeobecný súd rozhodol, že Komisia sa nedopustila dostatočne závažného porušenia. Dyson sa konkrétne usiluje spochybníť právne odôvodnenie Všeobecného súdu, podľa ktorého s porušením, ktorého sa Komisia dopustila, boli spojené ťažkosti pri výklade a regulačná zložitosť, ktoré viedli Všeobecný súd k záveru, že Komisia neprekročila hranice svojej voľnej úvahy zjavným a závažným spôsobom. Tento záver predstavuje právnu otázku, ktorá podlieha preskúmaniu Súdnym dvorom v odvolacom konaní.

101. Preto zastávam názor, že tretí a štvrtý odvolací dôvod sú prípustné.

2. O veci samej

102. Podľa môjho názoru sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď konštatoval, že porušenie článku 10 ods. 1 smernice 2010/30 zo strany Komisie možno ospravedlniť ťažkosťami pri výklade alebo regulačnou zložitosťou.

103. Otázka, či porušenie práva Únie možno ospravedlniť, sa musí posudzovať s prihliadnutím na okolnosti, ktoré existovali v čase prijatia rozhodnutia, ktorým došlo k porušeniu⁷⁶. Je teda potrebné posúdiť, či sa Všeobecný súd dopustil pochybenia, keď dospel k záveru, že ťažkosti pri výklade a regulačná zložitosť mohli ospravedlniť Komisiu v čase prijatia delegovaného nariadenia č. 665/2013.

104. Podľa môjho názoru za okolností prejednávanej veci nemožno pripustiť, že Komisia ako „riadny“ primerane prezieravý a starostlivý správny orgán⁷⁷ by sa mohla domnievať, že bola oprávnená zvoliť skúšobnú metódu, ktorá uvádza spotrebiteľov do omylu v otázke energetickej účinnosti vysávačov, len preto, že v danom čase bola jedinou dostupnou skúšobnou metódou.

105. Po prvé Komisia netvrdila, že nebolo jasné, že skúšobná metóda, ktorú má zvoliť, musí merať výkonnosť vysávačov „počas ich používania“. Jej problém však spočíval v tom, že v čase rozhodnom z hľadiska skutkového stavu neexistovala vedecky použiteľná skúška s plnou odpadovou nádobou.⁷⁸ Komisia sa preto rozhodla použiť skúšku s prázdnyim vreckom.

⁷⁴ Pozri rozsudky z 19. apríla 2007, Holcim (Deutschland)/Komisia (C-282/05 P, EU:C:2007:226, body 54 a 55), a zo 16. júla 2009, Komisia/Schneider Electric (C-440/07 P, EU:C:2009:459, body 167 a 168).

⁷⁵ Pozri rozsudok zo 4. apríla 2017, Ombudsman/Staelen (C-337/15 P, EU:C:2017:256, bod 53).

⁷⁶ Pozri rozsudok z 10. septembra 2019, HTTS/Rada (C-123/18 P, EU:C:2019:694, body 44 až 46).

⁷⁷ Ako rozhodli sudy Únie, záver o vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Únie umožňuje vyvodíť len také zistenie pochybenia, ktorého by sa za podobných okolností nedopustil primerane prezieravý a starostlivý správny orgán. Pozri napríklad rozsudky z 10. septembra 2019, HTTS/Rada (C-123/18 P, EU:C:2019:694, bod 43); z 24. októbra 2000, Fresh Marine/Komisnia (T-178/98, EU:T:2000:240, najmä bod 61); z 3. marca 2010, Artegoda/Komisnia (T-429/05, EU:T:2010:60, bod 62), a z 23. februára 2022, United Parcel Service/Komisnia (T-834/17, EU:T:2022:84, bod 88) (napadnutý odvolaním v rámci prebiehajúceho konania vo veci C-297/22 P).

⁷⁸ Hoci Všeobecný súd preskúmal, či takáto skúška bola k dispozícii, rada by som zopakovala, že táto otázka nie je relevantná pre rozhodnutie, či Komisia použitím skúšky s prázdnyim vreckom porušila článok 10 ods. 1 smernice 2010/30.

106. Komisia na pojednávani uviedla, že prinajmenšom v čase rozhodnom z hľadiska skutkového stavu bolo ešte možné domnievať sa, že skúšanie vysávačov na začiatku ich používania (s prázdnyimi vreckami) predstavuje skúšanie „počas používania“. Až neskôr Súdny dvor vo svojom zrušujúcom rozsudku objasnil, že „počas používania“ znamená meranie energetickej účinnosti vysávačov v čo najreálnejších podmienkach používania, ktoré si vyžadujú, aby odpadová nádoba bola naplnená do určitej miery.⁷⁹

107. Je možné takéto ospravedlnenie akceptovať?

108. Ak použijeme čisto doslovný výklad a sústredíme sa výlučne na tieto dve slová, je možné dospieť k záveru, že začiatok používania tiež spadá do doby „počas používania“.

109. Komisia však v danom čase vedela, ako uviedla na pojednávani, že pri vreckových vysávačoch dochádza k zníženiu ich energetickej výkonnosti. Ako uviedla Dyson, dokazuje to najmä odborný posudok Komisie⁸⁰ spolu s informáciami, ktoré poskytli spotrebiteľské organizácie⁸¹ a samotná Dyson⁸² počas konzultácií so zainteresovanými stranami, ktoré viedli k prijatiu delegovaného nariadenia č. 665/2013.

110. Komisia si teda bola v čase rozhodnom z hľadiska skutkového stavu vedomá skutočností, že prostredníctvom skúšky s prázdnyim vreckom nie je možné dosiahnuť cieľ smernice 2010/30, ktorým bolo informovať spotrebiteľov o energetickej účinnosti vysávačov a umožniť im kúpiť si energeticky účinnejšie vysávače. Práve naopak, Komisia nemohla nevedieť, že takéto skúška je pre spotrebiteľov zavádzajúca.

111. Nijakému riadnemu správnyemu orgánu nemožno dovoliť, aby nerešpektoval účel právnyh ustanovení, ktoré vykonáva. Ak by sa formulácia „počas používania“ vykladala v kontexte cieľov smernice 2010/30, podľa informácií, ktorými Komisia disponovala, ju nebolo možné chápať tak, že umožňuje skúšku s prázdnyim vreckom.

112. Podľa môjho názoru skutočnosť, že Parlament alebo Rada v danom čase nevzniesli námietku proti delegovanému nariadeniu č. 665/2013, ako to mohli urobiť podľa článku 12 smernice 2010/30, nemožno použiť ako dôkaz nejasného mandátu.

113. Nemyslím si preto, že ťažkosti pri výklade by mohli ospravedlniť porušenie, ktorého sa Komisia dopustila.

⁷⁹ Pozri rozsudok z 11. mája 2017, Dyson/Komisia (C-44/16 P, EU:C:2017:357, bod 68). Pozri tiež bod 29 vyššie.

⁸⁰ Pozri správu AEA, citovanú v poznámke pod čiarou 9, najmä s. 72, v ktorej sa uvádza: „Je známe, že všetky skúšky čistiaceho výkonu sa vykonávajú s čistým vreckom a filtrami a že keď sa póry filtrov a vrecka začnú plniť prachom, výkon sa môže znížiť.“

⁸¹ Pozri European Association for the Coordination of Consumer Representation in Standardisation (Európske združenie pre koordináciu zastúpenia spotrebiteľov v procesoch štandardizácie, ďalej len „ANEC“) a European Association for the Coordination of Consumer Representation in Standardisation (Európska organizácia spotrebiteľov, ďalej len „BEUC“): Comments on draft Ecodesign and Labelling requirements for vacuum cleaners (Pripomienky k návrhom požiadaviek na ekodizajn a označovanie vysávačov), 5. septembra 2011, s. 5; ANEC a BEUC: Consumer organisations comments on draft Ecodesign and Labelling rules for vacuum cleaners – European Commission working documents (Pripomienky spotrebiteľských organizácií k návrhu pravidiel ekodizajnu a označovania vysávačov, pracovné dokumenty Európskej komisie) z 27. augusta 2012, s. 4 a 5; ANEC a BEUC: Comments on the updated Ecodesign and Energy Labelling proposal for vacuum cleaners, Updated European Commission drafts (Pripomienky k aktualizovanému návrhu týkajúcemu sa ekodizajnu a označovania vysávačov energetickými štítkami, aktualizované pracovné dokumenty Európskej komisie) z decembra 2012, s. 2 až 4.

⁸² Ako Dyson uviedla v odvolaní, počas konzultácií so zainteresovanými stranami predložila údaje zo skúšok týkajúce sa výrazného poklesu výkonu medzi skúšaním vysávačov s prázdnyim vreckom a s plným vreckom.

114. Pokiaľ ide o regulačnú zložitosť, Komisia vysvetlila, že musela vyvážiť potrebu uplatniť skúšobnú metódu, ktorá odráža reálne podmienky používania, a požiadavku, aby takáto metóda bola vedecky presná a spoľahlivá. Komisia však nemohla zahrnúť do vyváženia kritérium, ktoré spotrebiteľom poskytlo zavádzajúce výsledky. So záverom, že skúška s prázdnyim vreckom neprichádza do úvahy, sa nespájala nijaká regulačná zložitosť.

115. To postačuje na vyvodenie záveru, že bez ohľadu na možnú technickú zložitosť pri hľadaní vhodnej skúšky bolo v čase rozhodnom z hľadiska skutkového stavu jasné, že skúšku, ktorú sa Komisia rozhodla použiť, nebolo možné použiť. Je preto ťažké pochopiť, ako by bolo možné ospravedlniť Komisiu ako riadny správny orgán za to, že to nevedela.

116. Napokon Komisia tvrdila, že podľa článku 11 ods. 1 smernice 2010/30 bola povinná prijať delegované nariadenie v lehote piatich rokov. Komisia sa preto správne domnievala, že je vhodnejšie zvoliť skúšku s prázdnyim vreckom ako nezvoliť nijakú skúšku.

117. V reakcii na toto tvrdenie treba najskôr uviesť, že Komisia chápe lehotu piatich rokov uvedenú v článku 11 ods. 1 smernice 2010/30 nesprávne. Toto ustanovenie nestanovilo konečnú lehotu, v ktorej Komisia musela za každú cenu zvoliť skúšobnú metódu. Stanovilo len počiatočnú lehotu na delegovanie právomocí, po uplynutí ktorej bola Komisia povinná predložiť správu. Táto lehota sa mala automaticky predĺžiť na ďalších päť rokov, ak Parlament alebo Rada neodvolajú delegovanie právomocí. Navyše, aj keby uvedená lehota piatich rokov bola konečným termínom pre Komisiu, nemohlo by ju to ospravedlniť za to, že zvolila skúšku, ktorá nebola v súlade s delegovaním právomocí, keďže zavádza spotrebiteľov.

118. Celkovo možno konštatovať, že ak sa tvrdenie spoločnosti Dyson kvalifikuje správne (pozri moju analýzu prvého odvolacieho dôvodu) ako tvrdenie v tom zmysle, že Komisia sa dopustila dostatočne závažného porušenia tým, že zvolila skúšku s prázdnyim vreckom, je celkom jednoznačné, že voľbu uvedenej skúšky Komisiou nebolo možné ospravedlniť ťažkosťami pri výklade ani regulačnou zložitosťou.

119. Preto zastávam názor, že tretí a štvrtý odvolací dôvod sú dôvodné a že Komisia sa dopustila dostatočne závažného porušenia článku 10 ods. 1 smernice 2010/30.

D. O piatom, šiestom a siedmom odvolacom dôvode

120. Zostávajúcimi tromi odvolacími dôvodmi Dyson vytýka Všeobecnému súdu, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď konštatoval, že porušenie, ktorého sa Komisia dopustila, nebolo dostatočne závažné vo vzťahu k namietaným porušeniam zásady rovnosti zaobchádzania (piaty odvolací dôvod), zásady riadnej správy vecí verejných (šiesty odvolací dôvod) a práva na slobodný výkon povolania alebo podnikania (siedmy odvolací dôvod).

121. Ako vyplýva z bodu 43 vyššie, Všeobecný súd sa opieral o svoje odôvodnenie uvedené v súvislosti s údajným porušením článku 10 ods. 1 smernice 2010/30, keď konštatoval, že v súvislosti s týmito ostatnými údajnými porušeniami práva Únie nešlo o dostatočne závažné porušenie. Keďže som už v rámci analýzy prvého, tretieho a štvrtého odvolacieho dôvodu dospela k záveru, že Všeobecný súd skreslil žalobný dôvod uplatnený spoločnosťou Dyson a dopustil sa nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že porušenie článku 10 ods. 1 smernice 2010/30 zo strany Komisie nebolo dostatočne závažné, závery Všeobecného súdu týkajúce sa otázky, či sú tieto ostatné údajné porušenia práva Únie dostatočne závažné, sú tiež poznačené rovnakými nesprávnymi právnymi posúdeniami.

122. Preto zastávam názor, že piaty, šiesty a siedmy odvolací dôvod sú dôvodné.

IV. Návrh

123. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor:

- rozhodol, že prvý, tretí, štvrtý, piaty, šiesty a siedmy odvolací dôvod sú dôvodné,
- zrušil rozsudok Všeobecného súdu z 8. decembra 2021, *Dyson a i./Komisia* (T-127/19, EU:T:2021:870),
- rozhodol, že porušenie článku 10 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/30/EÚ z 19. mája 2010 o udávaní spotreby energie a iných zdrojov energeticky významnými výrobkami na štítkoch a štandardných informáciách o výrobkoch, ktorého sa Komisia dopustila, je dostatočne závažné,
- vrátil vec Všeobecnému súdu,
- rozhodol, že o trovách konania sa rozhodne neskôr.